

Bản án số: 13/2020/HNGĐ-PT
Ngày 09-12-2020.
Về việc: Thay đổi người trực
tiếp nuôi con khi ly hôn

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK NÔNG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Thị Thông;

Các Thẩm phán: Bà Bùi Thị Ngọc;
Ông Lê Quốc Hương.

Thư ký phiên tòa: Bà Trương Thị Thúy là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Đắc Nông.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắc Nông tham gia phiên tòa: Bà Đào Thị Óng – Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đắc Nông, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 15/2020/TLPT-HN&GD ngày 05 tháng 11 năm 2020 về “*Thay đổi người trực tiếp nuôi con khi ly hôn*”.

Do bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số : 21/2020/HNGĐ-ST ngày 29-9-2020 của Tòa án nhân dân huyện Đắc G’Long bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 14/2020/QĐ-PT ngày 26-11-2020, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Anh Nguyễn Văn T1; địa chỉ: thôn 1, xã Đ, huyện B, tỉnh Bình Phước - có mặt.

- *Bị đơn:* Chị Phạm Thị Thanh T2; địa chỉ: thôn 8, xã Q, huyện Đ, tỉnh Đắc Nông - có mặt.

Người kháng cáo: Bị đơn chị Phạm Thị Thanh T – Có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện ngày 15/7/2020 của anh Nguyễn Văn T và trong quá trình giải quyết vụ án nguyên đơn trình bày:

Anh T1 và chị Phạm Thị Thanh T2 kết hôn với nhau vào năm 2016, có 01 con chung là cháu Nguyễn Thị Cẩm T, sinh ngày 11/3/2017. Năm 2018 anh chị đã được Tòa án giải quyết ly hôn theo Quyết định số 16/2018/QĐST-HNGĐ ngày 19-4-2020 của Tòa án nhân dân huyện Đắc Glong.

Về con chung: Giao cháu Nguyễn Thị Cẩm T, sinh ngày 11-3-2017 cho chị T2 trực tiếp nuôi dưỡng đến tuổi trưởng thành, anh T1 có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con là 1.000.000 đồng/01 tháng cho đến khi đủ 18 tuổi. Tuy nhiên, sau đó anh yêu cầu được đón cháu T về nhà ông bà nội chơi thì chị T2 không đồng ý và không nhận quà của anh mua cho con. Anh nhận thấy chị T2 ngăn cản quyền thăm nom, chăm sóc con chung. Mặt khác, chị T2 đã có chồng mới và có con, chồng bị khởi tố do vi phạm pháp luật hình sự, môi trường này không tốt nên anh yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con, anh xin được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng giao cháu T đến tuổi trưởng thành, không yêu cầu chị T2 cấp dưỡng nuôi con.

Bị đơn Phạm Thị Thanh T2 trình bày: Qua lời trình bày của anh T1 như trên là không đúng. Khi chị chưa lấy chồng mới, anh T1 đến đón cháu đi chơi chị đều đồng ý. Sau khi lấy chồng, anh T1 đến nhà không báo trước cho chị để chị sắp xếp thời gian cho anh thăm con, mà tự ý xông vào và vứt đồ mua mang theo ở trong nhà. Nay anh T1 yêu cầu trực tiếp nuôi con, chị không đồng ý và đề nghị Tòa án bác đơn khởi kiện, bởi vì sau khi ly hôn đến nay anh T1 chưa cấp dưỡng nuôi con, chị đã có đơn yêu cầu thi hành án nhưng anh T1 vẫn không thi hành. Hiện tại chồng làm nghề kinh doanh sửa chữa và bán phụ tùng máy phát cỏ, máy xăng mô tô phát điện, máy cưa, chị có quầy bán hàng ở chợ Đắc G'Long, hàng tháng thu nhập ổn định từ 20.000.000 đồng đến 30.000.000đ/tháng, nên có đầy đủ điều kiện để nuôi con.

Tại bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số : 21/2020/HNGĐ-ST ngày 29-9-2020 của Tòa án nhân dân huyện Đắc G'Long đã quyết định:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn T1. Giao con chung là cháu Nguyễn Thị Cẩm T, sinh ngày 11-3-2017 cho anh Nguyễn Văn T1 trực tiếp nuôi dưỡng đến khi đủ 18 tuổi. Người không trực tiếp nuôi con có quyền đi lại thăm nom con; không ai được cản trở người đó thực hiện quyền này. Trong trường hợp người không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc thăm nom để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, giáo dục, nuôi dưỡng con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

Về cấp dưỡng nuôi con: Chị T2 không phải cấp dưỡng nuôi con.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 29-9-2020 bị đơn chị Phạm Thị Thanh T2 kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, không chấp nhận giao cháu T cho anh T1 trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện, bị đơn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Các đương sự trình bày nội dung như tại giai đoạn sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Nông phát biểu ý kiến:

- Về tố tụng: Người tham gia tố tụng và người tiến hành tố tụng đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự tại Tòa án cấp phúc thẩm.

- Về nội dung: Sau khi phân tích, đánh giá các chứng cứ có trong hồ sơ, kết quả tranh tụng tại phiên tòa, đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ vào khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn chị Phạm Thị Thanh T2, giữ nguyên bản án sơ thẩm số : 21/2020/HNGĐ-ST ngày 29-9-2020 của Tòa án nhân dân huyện Đắk G'Long, tỉnh Đắk Nông.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Xét yêu cầu kháng cáo của chị Phạm Thị Thanh T2, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử xét thấy:

[1]. Về thủ tục tố tụng: Đơn kháng cáo của chị Phạm Thị Thanh T2 làm trong thời hạn luật định, đã nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm là đúng pháp luật.

[2]. Xét nội dung: Tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 16/2018/QĐST-HNGĐ ngày 19-4-2020 của Tòa án nhân dân huyện Đắk Glong đã giao cháu Nguyễn Thị Cẩm T, sinh ngày 11-3-2017 cho chị T2 trực tiếp nuôi dưỡng đến tuổi trưởng thành, anh T1 có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con là 1.000.000 đồng/01 tháng cho đến khi đủ 18 tuổi. Lý do anh T1 xin thay đổi người trực tiếp nuôi con là vì trong thời gian vừa qua anh T1 đến thăm con đã có hai lần chị T2 ngăn cản, anh mua quà cho con, chị T2 cũng không nhận mà trả lại cho người thân của anh. Mặt khác, chị T2 đã lập gia đình mới, chồng là đối tượng đánh bạc bị công an bắt, nên môi trường giáo dục con không được tốt, hiện nay anh có đủ điều kiện kinh tế để nuôi con. Tuy nhiên, đây không phải là căn cứ thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Mặt khác, các chứng cứ trong hồ sơ thể hiện từ khi giải quyết ly hôn và giao con cho chị T trực tiếp nuôi dưỡng, anh T1 đã không thực hiện đúng nghĩa vụ của cha, mẹ không trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, không cấp dưỡng nuôi con theo quyết định của Tòa án, mặc dù đã có quyết định thi hành án theo đơn yêu cầu của chị T2 là vi phạm khoản 2 Điều 82 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014.

[3]. Quá trình giải quyết, chị T2 cũng thừa nhận trước khi chưa lấy chồng mới, mỗi lần anh T1 đến thăm con đón đi chơi qua đêm trong khi con còn bú chị đều đồng ý. Khi chị lấy chồng anh T1 đến nhà không báo trước cho chị để sắp xếp thời gian cho anh thăm con, mà tự ý xông vào nhà thăm con, vứt đồ vào trong nhà không nói là quà của con, nên chị mang trả cho người thân của anh (BL 42). Xét thấy, việc

chị T2 có hành vi cản trở việc thăm nom con đối với anh T1 là vi phạm khoản 3 Điều 82 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014. Tuy nhiên, đây không phải là căn cứ để thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Tại khoản 2 Điều 84 của Luật Hôn nhân và đình năm 2014 quy định:

2. Việc thay đổi người trực tiếp nuôi con được giải quyết khi có một trong các căn cứ sau đây:

a. Cha, mẹ có thoả thuận về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con phù hợp với lợi ích của con;

b. Người trực tiếp nuôi con không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.

Toà án cấp sơ thẩm căn cứ vào điểm b khoản 2 Điều 84 của Luật Hôn nhân và đình năm 2014 để chấp nhận đơn khởi kiện của nguyên đơn, nhưng không chứng minh được người trực tiếp nuôi con không đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, giáo dục con. Trong khi đó chị T2 xác định vợ chồng có thu nhập ổn định, chồng làm nghề kinh doanh sửa chữa và bán phụ tùng máy phát cỏ, máy xăng mô tô phát điện, máy cưa, chị có quầy bán hàng ở chợ Đăk G'Long, thu nhập trung bình 20.000.000đ – 30.000.000đ/tháng, nên có đầy đủ điều kiện để nuôi con. Mặt khác, anh Trương Văn S (chồng chị T2) cũng thừa nhận cháu T ở với anh từ khi 20 tháng tuổi đến nay, anh vẫn thương yêu cháu, chưa xảy ra bạo lực gia đình (BL 95). Do đó, Toà án cấp sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh T1 là chưa phù hợp.

Từ phân tích và nhận định trên, Hội đồng xét xử xét thấy cần chấp nhận yêu cầu kháng cáo của Phạm Thị Thanh T2, sửa bản án sơ thẩm số 21/2020/HNGĐ-ST ngày 29-9-2020 của Toà án nhân dân huyện Đăk G'Long, tỉnh Đăk Nông theo hướng không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn T1.

[4]. Xét quan điểm đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đăk Nông tại phiên toà là chưa phù hợp, Hội đồng xét xử không chấp nhận.

[5]. Về án phí dân sự phúc thẩm: Do yêu cầu kháng cáo của chị Phạm Thị Thanh T2 được chấp nhận nên chị T2 không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm. Hoàn trả cho chị T2 300.000 đồng tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 2 Điều 308, Điều 147, Điều 148 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 82, Điều 84 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014; khoản 2 Điều 29 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Toà án.

Chấp nhận yêu cầu kháng cáo của chị Phạm Thị Thanh T2.

Sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số : 21/2020/HNGĐ-ST ngày 29-9-2020 của Toà án nhân dân huyện Đăk G'Long, tỉnh Đăk Nông.

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn T1 về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với chị Phạm Thị Thanh T2 về việc giao con chung là cháu Nguyễn Thị Cẩm T, sinh ngày 11/3/2017 cho anh Nguyễn Văn T1 trực tiếp nuôi dưỡng.

2. Về án phí dân sự sơ thẩm: Anh Nguyễn Văn T1 phải chịu 300.000 đồng án phí Hôn nhân và gia đình sơ thẩm được khấu trừ 300.000 đồng tạm ứng án phí sơ thẩm đã nộp theo biên lai số 0002646, ngày 06-8-2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đ, tỉnh Đắk Nông.

3. Về án phí dân sự phúc thẩm: Hoàn trả cho chị Phạm Thị Thanh T2 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp theo biên lai số 0002691 ngày 19-10-2020, tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đ, tỉnh Đắk Nông.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh;
- VKSND tỉnh Đắk Nông;
- TAND huyện Đắk G'Long;
- Chi cục THADS huyện Đắk G'Long;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ**

Phạm Thị Thông